

**МАТЕРІАЛИ ПРИЧОРНОМОРСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ**

Міністерство аграрної політики і продовольства України
Миколаївський державний аграрний університет

**МАТЕРІАЛИ ПРИЧОРНОМОРСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ**

м. Миколаїв, 18-20 квітня 2012 року

Миколаїв
2012

УДК 001:374.4
ББК 72+74.58
М 34

Конференцію зареєстровано в УкрІНТЕІ (посвідчення № 252 від 20.03.2012 р.)

Редакційна колегія:

В. С. Шебанін – д-р техн. наук, професор;
О. М. Вишневська – д-р ек. наук, доцент;
В. П. Клочан – канд. ек. наук, доцент;
Н. М. Сіренко – д-р ек. наук, доцент;
М. В. Дубініна – канд. ек. наук, доцент;
В. О. Ханстантинов – канд. філос. наук, доцент;
Ш. М. Іхсанов – канд. техн. наук, доцент;
Н. Г. Шарата – канд. пед. наук, доцент.

М 34 Матеріали Причорноморської регіональної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, 18-20 квітня 2012 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МДАУ, 2012 – 126 с.

У збірнику опубліковано тези доповідей науковців обліково-фінансового факультету на Причорноморській регіональній науково-практичній конференції, на якій обговорювались питання розвитку аграрного сектора економіки України, а саме: формування інноваційної економіки в Україні, вдосконалення бухгалтерського обліку, обліково-фінансового забезпечення розвитку аграрних підприємств, соціології праці та управління, актуальних проблем економіки України, соціально-політичних наук, економічного аналізу і аудиту, сучасних комп'ютерних технологій в економіці й освіті, українознавства.

УДК 001:374.4
ББК 72+74.58

© Миколаївський державний аграрний
університет, 2012

УДК 338.48.01

**МЕТОДИКА ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ УПРАВЛІННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ**

*Баришевська І.В., асистент, аспірант,
Миколаївський державний аграрний університет*

Сучасні сільськогосподарські підприємства в умовах жорсткої конкуренції змушені постійно пристосовуватись до вимог глобалізаційного середовища, ефективно формувати та використовувати потенціал управління. Оцінка потенціалу управління набуває особливо важливого значення, оскільки дає змогу встановити на скільки управління підприємством відповідає рівню досягнення встановленої мети.

Відсутність на підприємствах оцінки, яка б відзначалась доступністю в застосуванні і всеохоплюваністю процесів управління, не сприяє виявленню резервів потенціалу та передбаченню заздалегідь змін впливу зовнішнього середовища на їх функціонування. Тому обрання певних критеріїв оцінки потенціалу управління є однією з найважливіших проблем щодо досягнення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств.

Питанням формування потенціалу управління в економічній літературі присвятили свої роботи багато таких вчених, як В.Г. Герасимчук, О.Д. Гудзинський, Н.М. Сіренко та ін., однак існуюча інформація найчастіше носить уривчастий і суперечливий характер і не має однозначного трактування. Важливість і пріоритетність питань, що стосується управління розвитком сільськогосподарських підприємств вимагає подальших досліджень.

Потенціал управління підприємством – це знання, уміння, навички, ресурси, інтелектуальні можливості, ініціатива та досвід персоналу, які можна використати для вибору найефективніших із альтернативних рішень для забезпечення ефективного функціонування суб'єкта господарювання, досягнення ним встановлених цілей. Тобто те підприємство має найвищий потенціал управління, яке у ринковому середовищі забезпечить вибір

найкращих альтернатив досягнення цілей і успіху на ринку. До таких підприємств належать ті, в яких управлінці мають найсучасніші знання, уміння, інформацію, інтелектуальні можливості.

На думку Герасимчука В.Г., потенціал управління включає оцінку таких кількісний параметрів: типи структур управління; стратегічний потенціал; організаційний клімат; рівень організаційної культури; планування дій; організаційна діяльність; аналітична діяльність.

Виділяють наступні типи структур управління: лінійно-штабна, лінійно-функціональна, централізована, лінійно-функціональна, децентралізована, дивізіонально-інноваційне, матрично-проектна, матрично-функціональна, ринково-стратегічна, множинна, адаптивна.

Перші типи структур (лінійно-штабна, лінійно-функціональна, централізована, лінійно-функціональна, децентралізована) відповідають ринковим структурам постійного масового попиту.

Наступні типи структур (дивізіонально-інноваційне, матрично-проектна, матрично-функціональна) відповідають умовам конкурентної економіки. Підприємства стають об'єднаннями відділень, так званих «центрів прибутку», а структура управління перетворюється на дивізіональну з потужним загальногосподарським управлінням. Для швидкого реагування на ринкові зміни структурним підрозділам можуть бути передані функції стратегічного управління.

Останні типи структур (ринково-стратегічна, множинна, адаптивна) – це гнучкі структури, що пристосовуються до постійно змінюваних умов.

Для оцінки організаційного клімату виділяють п'ять показників: ставлення до змін, відкритість мислення, перспективність мислення, готовність до ризику, бачення факторів успіху.

Потенціал управління має три складові: кадровий потенціал, організаційний потенціал, організаційний клімат. Кадровий потенціал – це знання та навички кадрів управління. Кваліфікаційний профіль управлінського персоналу, як правило визначається за видами діяльності: планування дій, організаційна діяльність, аналітична діяльність.

Оцінка кваліфікаційного профілю дає змогу визначити наявність можливості реагування кадрів на проблеми, що виникають.

Нами вдосконалена методика В.Г. Герасимчука для сільськогосподарських підприємств в табл.1.

Таблиця 1

Аналіз потенціалу менеджменту на сільськогосподарських підприємствах

Параметри потенціалу менеджменту	Оцінка	Кількість балів
1	2	3
тип структури управління	лінійно-штабна	1
	лінійно-функціональна централізована	2
	лінійно-функціональна децентралізована	3
	дивізіонально-інноваційне	4
	матрично-проектна	5

	матрично-функціональна	6
	ринково-стратегічна	7
	множинна	8
	адаптивна	9
стратегічний потенціал	адаптивна гнучка	9
	множинна	8
	ринково-стратегічна	7
	матрично-функціональна	6
	матрично-проектна	5
	дивізіонально-інноваційна	4
	лінійно-функціональна	3
	лінійно-штабна	2
	лінійно-патріорхальна	1
ставлення до змін	зміни, потрібні за умов кризи	1
	зміни, потрібні за низьких результатів	2
	зміни, що дадуть нові досягнення	3
	вимагають зміни зовнішні фактори	4
відкритість мислення	увага до внутрішніх проблем	1
	внутрішні проблеми в поєднанні з зовнішніми	2
	оцінка зовнішніх факторів	3
	увага до навколишнього середовища	4
перспективність мислення	орієнтація на сьогоднішній день	1
	пошуки найближчих перспектив	2
	середньострокове планування (2-3 роки)	3
	прихильність до довгострокової стійкої діяльності	4
готовність до ризику	готовність до ризику відсутня	1
	готовність до тимчасових труднощів	2
	готовність до подолання труднощів та тимчасових невдач	3
	невдачі не змінять готовності до ризику	4
бачення факторів успіху	певна невизначеність щодо шляхів до успіху	1
	існують шляхи досягнення успіху	2
	можливість прогнозування досягнення успіху	3
	чітка перспектива послідовності шляхів до успіху	4
рівень організаційної культури	бюрократична	1
	ринкова	2
	адхократична	3
	кланова	4
планування дій	дослідний, проб та помилок	1
	альтернативний	2
	творче піднесення	3
організаційна діяльність	послідовна та поступова реалізація	1
	послідовно-паралельна реалізація	2
	паралельна масштабна реалізація	3
аналітична діяльність	збір фактичних даних	1
	екстраполяція	2
	аналіз майбутнього та складання прогнозів	3

Дослідженням виявлено, що оцінка потенціалу управління може здійснюватися лише при розробці відповідної стратегії підприємства. При цьому різні стратегії дадуть різні результати у розвитку системи управління.

ЛІТЕРАТУРА

1. Герасимчук В.Г. Діагностика системи управління підприємством / В. Г. Герасимчук – К. : Віпол, 1995.– 120 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ “ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ І СУСПІЛЬНІ НАУКИ”

<i>Ханстантинов В.О.</i> ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ У ВЗАЄМОДІІ.....	3
<i>Молчанова О. Б.</i> ДОВІРА В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	5
<i>Марчук Л.П.</i> СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ.....	7
<i>Золотих І.Б.</i> ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	10
<i>Мандрик Л.П.</i> ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	12
<i>Біліченко О.С.</i> ВИКОРИСТАННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ	14
<i>Грехова-Бейгул О.Т.</i> СТАЛІЙ РОЗВИТОК РИНКУ ЗЕРНА – ЗАПОРУКА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ.....	16
<i>Казачинський Є.Г.</i> ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ТОЛЕРАНТНІСТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ ХІХ СТОЛІТТЯ.....	18
<i>Пилипенко Т.В.</i> ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА РІПАКУ.....	20
<i>Шпак Д.О.</i> ОПОЗИЦІЙНИЙ ЧИ ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ В УРСР У ПОСТСТАЛІНСЬКУ ЕПОХУ: ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ.....	22

СЕКЦІЯ “ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ І АУДИТ”

<i>Клочан В.П.</i> УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ.....	25
<i>Вишнеvsька О.М.</i> ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ВИКОРИСТАННІ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ.....	26
<i>Костаневич Н.І.</i> СПОЖИВЧУ КООПЕРАЦІЮ ТРЕБА ВІДРОДЖУВАТИ.....	28
<i>Ужва А.М.</i> УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СИСТЕМІ КОНТРОЛІНГУ ПІДПРИЄМСТВА... ..	30
<i>Белевят О.А.</i> ЗАЛЕЖНІСТЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ВІД МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ.....	32
<i>Костирко А.Г.</i> ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ.....	34
<i>Саваріна І.П.</i> ОРЕНДНІ ВІДНОСИНИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА.....	36
<i>Мельничук Л.С.</i> АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА РЕЗЕРВИ ЇХ ПІДВИЩЕННЯ.....	38
<i>Альбеценко О.С.</i> КОНВЕРСІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ: ДОСВІД США... ..	40

СЕКЦІЯ “СУЧАСНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ Й ОСВІТІ”

<i>Іхсанов Ш.М., Боборикіна Л.Я.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ СТОХАСТИЧНИХ МЕРЕЖНИХ МОДЕЛЕЙ НА БАЗІ МАРКІВСЬКОГО ПРОЦЕСУ.....	41
<i>Андріанова І.К., Нелєпова А.В.</i> ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ: МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	43
<i>Кірей К.О.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	44
<i>Нелєпова А.В.</i> ПРОЕКТУВАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ СИСТЕМИ “МОНІТОРИНГ РИНКУ ПРАЦІ” (ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ).....	47
<i>Борян Л.О.</i> КОМП'ЮТЕРНА ГРАМОТНІСТЬ – ОСНОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНІ ЛЮДИНИ.....	49
<i>Лопушанська В.В.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ РОСЛИННИЦТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	51

<i>Мигович С.М.</i> ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ СЕРВІСІВ НА ОСВІТНЮ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	53
<i>Розачова С.А.</i> АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ ФІРМИ “1С”.....	55

СЕКЦІЯ “БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК”

<i>Дубініна М.В.</i> ОЦІНКА СТАНУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА У КОНТЕКСТІ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ.....	57
<i>Потриваєва Н.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	59
<i>Лагодієнко Н.В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ І ДОХОДІВ ПОВ'ЯЗАНИХ З РЕАЛІЗАЦІЄЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	61
<i>Ксьонжик І.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ...	63
<i>Кузьома В.В.</i> АКТУАЛІЗАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ НОРМАТИВНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	65
<i>Чебан Ю.Ю.</i> НЕОБХІДНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ.....	67
<i>Сирцева С.В.</i> ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	69
<i>Пісоченко Т.С.</i> РЕТРОСПЕКТИВА АГРАРНОГО СЕКТОРУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	71
<i>Лесік І.М.</i> ПРОЯВ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ В ОВОЧЕПРОДУКТОВОМУ ПІДКОМПЛЕКСІ.....	73
<i>Боднар О.А.</i> СТАН СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СЕЛА В РЕГІОНІ	75
<i>Лугова О.І.</i> РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ У РОЗВИТКУ СВИНАРСТВА.....	77
<i>Марковська Т.С.</i> ЗАЙНЯТІСТЬ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ.....	79

СЕКЦІЯ “ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ”

<i>Сіренко Н.М.</i> МАРКЕТИНГ В ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	82
<i>Бурковська А.В.</i> БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	83
<i>Рябенко Г.М.</i> ДОСВІД ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ ЗА КОРДОНОМ.....	85
<i>Лункіна Т.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАРКЕТИНГУ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	87
<i>Мельник О.І.</i> СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	89
<i>Резніченко Д.В.</i> ОБГРУНТОВАНА МИТНА ПОЛІТИКА – ВАЖЛИВА УМОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	91
<i>Чайка Т.О.</i> СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ.....	93
<i>Баришевська І.В.</i> МЕТОДИКА ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....	95
<i>Павлюк Є.О.</i> ДЕРЖАВНИЙ ЛІЗИНГ ЯК ЗАСІБ ОНОВЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	98
<i>Устищенко О.С.</i> ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.....	100
<i>Волкова І.Г.</i> ВЗАЄМОВІДНОСИНИ АГРАРНИХ ВНЗ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	102

СЕКЦІЯ “УКРАЇНОЗНАВСТВО”

<i>Шарата Н.Г.</i> ІННОВАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ІНТЕНСИФІКАЦІЯ У ВНЗ	105
<i>Березовська Т.В.</i> ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ М.Є. ЛІВАНОВА	110
<i>Кравченко Т.П.</i> ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-ПОНЯТТЄВОГО АПАРАТУ ЕКОНОМІКИ АПК	113
<i>Кунашенко О.В.</i> РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ, КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ І ЇХ ВЗАЄМОВПЛИВИ НА СТАНОВЛЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТА	115
<i>Лукьяненко Д.В.</i> ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА	118
<i>Домбровська Л.І.</i> ПСИХОЛОГО-СОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ (мотиваційний аспект)	120

Наукове видання

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ПРИЧОРНОМОРСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ
18-20 квітня 2012 р.
м. Миколаїв**

Технічний редактор: *І.В. Ксьонжик*
Комп'ютерна верстка: *Ю.В. Антонович*

Підписано до друку 25.06.2012. Формат 60 x 84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. .
Тираж 100 прим. Зак. № ____. Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського державного аграрного університету
54010, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1155 від 17.12.2002 р.